

ספרים חדשים בתחום ותקשורות

חיבים עם עתון

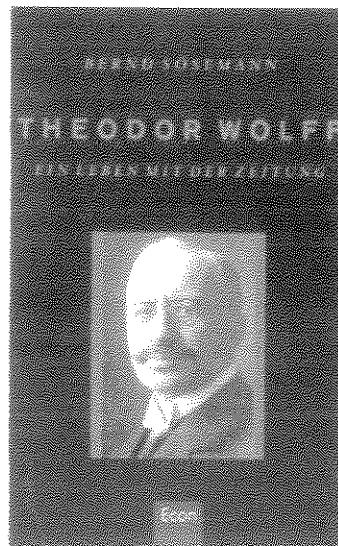
חייו של העורך היהודי-גרמני תיאודור וולף

Bernd Sösemann: *Theodor Wolff - Ein Leben mit der Zeitung*; Econ Ullstein List Verlag, München 2000; 360 p.

תומאס פון דר אוסטן-סאקו

על ידי הנאצים, בהיכנותם "הסימביוזה הגרמנית-יהודית". דוקא אמונה זו, הכרוכה בumlah בעלת ציון קוסמופליטי והונשענת על יישוב הסכטן הגרמני-צרפתי, הפכה את וולף למושא שנאה חסוב ויידע בקרב אנטישמים גרמנים. לעומת זאת יציג את טיפוס היהודי הבוגרני, המתבולל ואיש העולם. הベルינר טאגסבלט היה למשג המוחה ביותר עם העיתונות הברלינאית "המיוחדת". בשלב מוקדם הופיע שם ברשומות השורות של אנטישמים ונאצים, לצד שמותיהם של לרטר רתגנו ורוזה לוי-סמנוברג. בשל יהדותו, אבל לא רק בגללה, אלא גם בגל דעותיו הליברליות וatanטי-צבאיות הנחוות הוואך הפך לאובי הימין היהודי, האנטישמי והאנטי-דמוקרטי, כבר בתקופת שלטונו של הקיסר וילhelm. וולף עצמו מעולם לא התחש למוצא היהודי, וראה את עצמו כיהודי, כשפט שכתב וסמן, "מנזון דמיון לאמונה זו"; הוא עצמו תיאר את יהסו ליהדות במילים אלה: "בשעה שמאחורי חלון הדירה הסמוכה מגדליך וგדרתית את נרות השבת, הנרות אינן נרות, אך או רם חמימים ונעים".

בזכות הכתיבה והמאמרים המבריקים שכתב וולף בצרפת, ב-1906-1907 הגיע לו וולדולף מוסה את משרת העורך הראשי בברלינר טאגסבלט, העтон שהיה לספינת הדגל של קאנצ'ן התקשורות של משפחת מוסה. מרות שלא רצה לעזוב את פריס, קיבל וולף את ההצעה והיה ברבות השנים לאחת

עם הביווגרפיה "תיאודור וולף - חיים עם עתון", משלים ברנד זסמן את הוצאה כל כתבי תיאודור וולף שאותה החל בשנת 1993, והכוללת מאמרי מערצת פוליטיים, מאמרי בוגשי ספרות ותרבות והווענדים שכותב וולף בין השנים 1914-1919. זסמן, העומד בראש "היחידה לתולדות התקשורות והפובליציסטיקה הבין-תרבותית" באוניברסיטה החופשית של ברלין, עסק בוולף במשמעות ובשכננות רבה והסתמך על הכותרת שבחר לביווגרפיה של וולף, לא נטעה אם נדבר על "חיים עם תיאודור וולף". הירבה לוולף והידע העשיר והמקיף של יצירתו, אפשרו לzszman, שהסתמך על מקורות בלתי ידועים עד כה, להציג את הדיקון המקורי ביוטר של וולף ושל הベルינר טאגסבלט, ככרוניקה של התרחשויות הימום. אך, קשור זסמן את התהנות הביווגרפיות החשובות ביותר עם נקודת חיתוך בתולדות גרמניה - מסע מן הקיסרות אל מלחמת העולם ה-1, דרך רפובליקת ויימאר אל הריך השלשי. זו מגנית הוא מתמקד בהתחנות העוניות המודרנית והפיתחה למדיום להמונים, כלי המשפיע באופן הולך וגובר לא רק על הרעה הפוליטית של העלית החברתית, אלא גם על האיזור הרחב. ב-26 השנים שבין שביבן וולף כעורך והרשי של הベルינר טאגסבלט, היה העטון לאחד מכל הביטוי הליברליים המובילים בגרמניה.

עם זאת, היו לוולף הצעיר שנולד ב-1868 כבן ליצן שיכר יהודי אמיציות אמנויות. המחוות והפרווה שכתב וכוכך להצלחה חלקית ובאמצעות בן דודו, מוויל העتون וולדולף מוסה, היה וולף לכתב הベルינר טאגסבלט בפריס ושם בין שאר דברם, עקב אחר פרשת דרייפוס ובכמי רב תמרק בז'ירוי קלונגס, אמל זלה ואנטול פראנס. אך שלא כמו תיאודור הרצל, אותו הכיר בפריס, פרש דרייפוס לא הובילו אותו אל המסקנה שרעין התתבוללות נכשל. להיפך, מעתה הגן בתוקף על "עקרונות ליברים וdemokratisטים במאבק נגד אנטישמיות ושלטון הכנסייה". עד מותו בבית חולים יהודי בברלין בשנת 1943, דהה וולף את הциונות והמשיך להאמין, אףלו אחרי תפיסת השלטון

בשנת 1933 ליווה העטון בביבירות ובעה את המשלחות השונות של רפובליקת ויימאר, וולף, אורח רצוי בלשכות השרים, המשיך לפעול באופן נמרץ למען הבנה עם השכנים האירופים אבל גם עם ברית המועצות, ולא לאות נאבק ברוח האנטיישמית של הימין הגרמני ובכואו היום נאצים.

הפרק האחרון אחדן בספר מוקדש לתקופת הגלות של וולף בצדפת, שם פרש העורך הראשי לשעבר מן החיים הציבוריים וחיו בעיר ניצה בספר. ב-1943, נתשס בחוראת הגסטפו על ידי חילים איטלקים וגירוש לגרמניה. ב-1943, עד טרם גורש למגנה ריכוז, נפטר וולף ממחלה.

הביבוגרפיה של סונמן מעלה יחד עם דמותו של וולף גם את הרוגעים הגדולים בתולדות העתונות הגרמנית הליברלית שאחרי 1945. מהוסר יכולות או רצון, אי אפשר היה להמשיך ולקיים אותה, לא במוורה גרמניה וגם לא במערבה. את הירושה שהותיר מוצאים - אם בכלל - יותר בקרבת מערכות עתונאים בניו יורק או בתל אביב מאשר בברלין או בפרנקפורט.

הדמות הנודעת בתחום העתונות בגרמניה. במהלך העולם ה-1 יצא וולף נגד תוכניות החיזוק של צבא גרמניה ותמך בחיזוק הפרלמנט. אין זה פלא שקיים בברכה את התפקיד הקיסר ב-1918-19, מעשה שאותו כינה "הגדרה שבמהפכות". אחרי המלחמה הוא יצא בדרכם חריפים נגד הבולשוויקים ובعد הכנון הטוטציאלי וdemokrati המתוון של פרידריך אברט. באותו ימים התה לפעול בתחום הפוליטיקה ואך עוזר לייסד את המפלגה הגרמנית הדמוקרטית (DDP), מפלגה ליבורנית באופיה. וכך שעשה במאמרי המprocט המפורטים שלו, גם כאן פעל למען איחוד רפובליקני בין הבורגנות ומעמד הפועלים אך מעולם לא נטל על עצמו תפקיד בכיר בפוליטיקה.

בתקופה שבה שימש כעורך ראשי, הינ לבנינרTAGSBLATT לשופר של הליברלים הפוליטיים שזכה להכרה גם בארצות חוץ וכן כתבו העתונים והמחקרים הנודעים ביותר של רפובליקת ויימאר. בשנות השיא וכיה העטון להפוצה של 300,000 עותקים ביום, עד עליית הנאצים

על ספרות ועתונות

נורית גוברין, קריית הדורות: ספרות עברית במעגליה, תל אביב תשס"ב, כרך א/, 512 עמ', כרך ב/, 512 עמ', רשות ספרי נורית גוברין, מפתחות.

גדעון קוֹז

בשני הכריכים עבי הכרך כונסו, שנים עשר שערים, כשמונים מאמרים, מסות ורשימות מפרי עטה של פרופסור נורית גוברין, חוקרת בכירה של הספרות העברית המודרנית ובת ז מגנו ותייסטרוינית מובילת של הספרות העברית בארץ ישראל, שפורסמו במשך שלושים וחמש שנים בכתב עת שונים, יחד עם פרקים הרואים אוර לראשונה. המחברת עצמה מצינית ב"פתח דבר" לספרה, כי "הקריאה בספרי הדורות והקדומים מן הראי שתיעשה תמיד מתוך פרספקטיביה כפולה: קריאה היסטורית וקריאה אקולוגית", ואלו כותרת המשנה של הספר "ספרות עברית במעגליה", מבטאת, לדברי המחברת, את הנחת היסוד "יש לקרא את הספרות בהקשריה התרבותיים: ההיסטוריה, החברתיים, הביאוגרפיים, הפוטיים. אין הספרות צומחת בחלל ריק, אלא על רקע ומנו ומוקמו של היוזץ ...".

די בהנחות אלה כדי להסביר את עיסוקה האינטנסיבי של נורית גוברין בחקר תולדות אמצעי התקשורות העבריים וביקר בתולדותיהם של כתבי העת הספרותיים. שני הספרים המיזוחים שהקדישה לכך: שי של ספרות (תש"ג) והעומר: תנופתו של כתב עת ואחריו (תש"ס), הם אבני דרך בمسلسلו של כל חוקר תולדות העתונות העברית בארץ ישראל. הראשון עוסק במוסף הספרותי של העיתון החדש מהארץ שהופיע עם תום מלחמת העולם הראשון בראשונה בשנים תרע"ח-תרע"ט בעריכת ש. בן ציון. השני - בניסיון ספרותי-עתוני חלוצי

מוקדם יותר של ש. בן ציון מתקופת העליה השנייה - כתב העת העומר (תרס"ז-תרס"ט). בספרים אלה מתלויות מוגדורפיות בהיקף מצומצם יותר על כתבי עת, חלון במסגרת מחקרים מקיפים על עורךיהם - בגון: שופמן וברנר.

הספר "מאורע ברנר" - המאבק על חופש הביטוי (תשמ"ה) עוסק, בין השאר, גם בהיבטים עקרוניים וככליים יותר החשובים בחקר התקשורות. האוסף מאניפסטים ספרותיים (תש"ד) מכונסת 144 "ਪਾਖਿਆਤ" פרוגרמטיות של כתבי עת ועתונים עבריים בשנים 1821-1881 ומהווה ככל עוז קדר להיסטוריון העתונות העברית.

בקדמתה לאוסף זו קובעת נורית גוברין (עמ' ג', שם), ובספרה הנוכחי, כרך ב' (עמ' 12) כי "תולדות הספרות העברית הן במידה רבה תולדות כתבי העת הספרותיים שלה, ומHALKA נקבע במידה רבה מכתב עת לארצנו. גם בשעה שמדובר בקבצים חד פעמיים, שתחפוצות מוגבלות וחוג קוראים צר. גם או יש להם השפעה. הללו קולטים את השינויים והזעועים של התרבות והחברה ומבטאים אותם לראשונה, והם כעין חמה לסופר העתידי...".

עמיתה-תלמידה פרופסור אבנרד הולצמן סבור (כרך א', עמ' 12) כי יש להבין את החשיבות שמייחסת גוברין לחקר כתבי העת על רקע תפישתה, כי הספרות היא גם הוותתית אוטונומית: "חלק נכבד מעבודתה מוקדש לתיאור הדינמיקה של חיי הספרות העברית על

ספרותיים". המאמר השני, "המניפסט כזאנר ספרותי" מוחות פיתוח שיטתי של ניתוח הייאנרג הוז, גוברין מציבה ומ夷שת לזרוך זה מודול בן שמוונה סעיפים: פשר השם; הרגשת ההכרה בבמה החדשנה; ניתוח המצב העוגם בזווה, תפקיר הספרות וההינך, משתחפי כתוב העת, בחינת הדריכים וחויבות האמת, אופי החומר הספרותי; הבהיר הזיקה הרוינית. במאמר השלישי "המוות והתויחים: 'הצעיר' (ורשה טرس'ח)" היא מ夷שת את קביעהה בדבר השיבוו של כל כתוב עת, אפילו קיוקיני, להתפתחות הספרות העברית. המאמר הרביעי עוסק בסיקור הקמת המדינה בחויר "דבר לילדים" מיום י"א באיר תש"ה. המאמר החמישי בחון בפרשנטיבתה של זמן מפעל קרוב ללבנה של החוקרת, המאסף "פמלה" - דברי סופרים צעירים שנערכ בתש"ג על ידי אביה, המסאי והמקיר ישראל כהן (יחסה המיוחד של הבית למני שהוא מכנה 'אבי-מודי' בא לידי ביטוי מודגשת בשער האחרון של הספר "שני דורות - אב ובת". ואט נחקר את יצירתה של נורית גוברין על פי שיטת נורית גוברין - השפעה מעצבת זו ניכרת, כמובן, לעין).

המאמר האחרון והתפרנס במקורו בכתב עת זה, קשר, והוא מתוועה קווים ראשונים למחקר המודורי לטפרות בעתונות יהודית תחת הכותרת "בין נכס ונטל". במאמר זה, כמו ברבים אחרים, באה לידי ביתוי סגולה יהודית בויאנרג זה בכתיבתה של פרופסור גוברין: אין אצל "סתם" מאמר קוצר וכולני יחסית לנודע לחוש ולדורש ולגורות, להנתנות קוואים למחקר שעוז לא נעשה - ושגם אם לא יעשה במלאו על דה, יעדיד לה, כפי שאכן קרה וקרויה, תלמידים הרבה. מאמר אחר שפורסם בקשר לכלול בשער הבא "דור בארץ" והוא עוסק ב"קשת סופרים: ליקוט לדברי ספרות של סופרים-חייבים (פסח תש"ט)". מאמר גוכף בפרק זה עוסקת ב"ליקוט הערעים" (1943-1946). כתבי העת מגינים, כאמור, נוכחות גם מחוץ לשער הפורמלי שנקבע להם.

מוסדותיה ומרכזיה, צינוריות התקשורות בין הסופרים לבין עצמם, ובינם לבין קוראים, במות הביטוי שלהם, מערך הכוחות והיחסים בתוך הקבוצות האסוציאטיביות והדריות השונות וביניהן, נוכחותם של סופרים בתודעה הקיבוצית ותהליכי ההתקבלות של יצירותיהם בטוחה הקצר והארוך...". נורית גוברין עצמה אומרת (פרק א', עמ' 31): "נקודת המוצא היא שבכתב העת הוא אחד הגולויים המובהקים ביותר של השילוב בין מדינת הכוחות הפועלים

הוּא בְּבָנָיו

הוּא בְּבָנָיו

במערכת הספרותית הכלולת".

מן הבחינה המתודולוגית מבוססים מתקירה של פרופסור גוברין על איתור מקורותיה הראשוניים של חיצורה הספרותית, כמו כתבי העת בהם הופיעו לראשונה בספרותה הטבעית. וכך, למרות שרק אחד משנים עשר השיערים בספר זה מוקדש פורמלית לכלי התקשות העברים (שער שני: כתבי עת ספרותיים, פרק ב', עמ' 9-99), נוכחים

כלי תקשורת אלה, בדרך זו או אחרת, בפרקם רבים נוספים.

המאמר הראשון בשער השישי הוא, כאמור, הקדמה ל"מניפסטים

ביטאון פוליטי כמכשיר לגיטימציוני

עתון "חרות" - אבסטרקט על פי מאמרים מאות ועל מנהם בגין, הוצאה מרכזו מורשת מנהם בגין, ירושלים, 2002.

אריה נאור

בחרות, ובו 1436 פריטים. רכו הפרויקט הוא ד"ר משה נס-אל. הקובץ הוא שיופיע נאמן של פעילותו של בגין בשנים הללו, ממאמרים אידאולוגיים ועד לאומי בחירות, מפולמוס חריף וסרטים עם מפה"י ועד דוד בן גוריון, ועד ורונוט מתקופת המלחתרת ו��ויים לדמותם חבריהם ופקודיהם שנפלו.

העיטוק בהיסטוריה ובמשמעות היה אחד הנושאים המרכזיים שהעסיקו את "חרות" ואת בגין עצמו, במסגרו מערכת לגיטימציה של המלחתרת ושל המרד בשלטון הבריטי. אכן, תרומתו הראשונה של

היוםן חרות נסוד עם הקמת תנועת התחרות מיסודה של הארגון הצבאי הלאומי בארץ ישראל. שם העתון היה כשמו של עתון הקיר של האצ"ל, וכשםה של המפלגה שהוא היה ביטאוןיה הרשמי. הגלילון הראשון יצא לאור בערב ראש השנה תש"ט (3.10.1948), והאחרון - ב-31 בדצמבר 1965. במשך 17 שנים קיומו של היוםן היה יוושם רבש ראנועת החרות, מנגמת בגין, כותב המאמינים הפורה ביותר, והאדם שנאומי ופערתו הפליטיות האחרות מלאו את עמודי החדשנות של העתון, מרכזו מורשת בגין הוציא לאור קטלוג של מאמרים בגין וכתבות עלייו שהתרפרסו

מיכן מורהשת ממנה בוגר

ଉיתון "חרות"

אבסטרקץ עעל פֿי מאמראים מאט
וועל מגזם בגין

לעומת אוניברסיטת תל אביב, נובמבר 2002 | מילויים

בגין "השבת בניין המולדת באשמת המשטר" (1.7.49). בשנות ה-50 עמדו שני נושאים במרכז הפעילות הפליטית של תנועת החירות: המערה נגד הסכם השילומים והקשרים המתוחים בין ישראל ותטיבעה לאמץ אסטרטגייה של מכח מנע מקידמה. "עלינו להקים מהלומה למצדים כדי למנוע מלחמה משלכת בכלי החירות להשמדת עמנואו", אמר באסיפה בחיפה (6.11.55). הוא האשים את בן גוריון באזלת יד בתחום הביטחון הלאומי. "שר הביטחון מבולבל ואינו יודע מה לעשות", כתב, "אם יתרבו הבריטים לטובות מצדים או ישראל עלולה להיהרבע" (25.11.55). הוא חור ואמר למצדים מנהלת מירוץ חיים, ולין "יש עכשו לתוכית מכח מנע, לפני שיחיה מאוחר מדי" (13.12.55). בדברים הללו ניתן לראות את גרעין ווקטוריית "מלחמת הברירה" שפיתה בגין בהיותו ראש הממשלה: בגין קרא באסיפות סטודנטים בירושלים "לניצול גורם הזמן כדי להנחתה מכח מנע על המצריים", תוך כדי ניהול מדיניות חזק אקטיבית של "כrichtת בריתות" במגמה להביא לידי "שחרור ארץ ישראל השלמה". חוסר אמוןנות של מנהיגי מפא"י בשלמות המולדת הוא "סיבת הסיבות" למצבה הקשה והמסוכן של ישראל (7.2.56). בנאות בכנסת קרא בגין לכרכות ברית צבאית עם צרפת (7.3.56) ומכאן ואילך עמד רעיון זה כאחד המוקדים גם בפוליטיציסטיים ובפרוטוטזיה של העתון.

אחרי מعرצת סיינית התגנד בגין לנסיגת, וכעבור זמן מה נפתחו שתי מערכות פוליטיות חדשות - "פרש לתבן" שערערה את שלטון מפא"י מבפנים, וההתגנדות לפיעולות המדענים הגרמניים במצרים שתקעה טריינוסוף בתוך צמותה של השלטון. "חטא כבד חטא", מר בן גוריון, לבתוון האומה ולעתידי ילדינו", אמר בגין בכנסת בתגובה לעמדת בן גוריון שלiphיה נשמשלת גרמניה לא הייתה אחורית לפיעולות המדענים הללו במצרים (8.4.63). בגין העלה בכנסת כמה פעמים את העניין, ובהסתמכו על התਪזרות הממונה על שירות הביטחון (אסיר והראל משום שחילק על עמדתו של ראש הממשלה טען בגין שהמדענים הגרמנים מפתחים נשק השמדה נגד ישראל. כך כרך ייחדו את האידאולוגיה האנטי גרמנית ואת החשש הקומי ועשה אותן מכך פוליטי בערעור הלגיטימיות של בן גוריון, שאפילו שניהם מהמקורבים

בגין לעתון שיסד היה פיק וכרונוגרפ על ימי המרד, שתתרפסם לימים בספרו המרד. כעבור זמן מה דיווח העתון על נאומו של בגין במוועצה הארצית הראשונה של תנועתו, תחת הכותרת "העצמות העברית קמה מהווים מעתים בעמל בוגרים ובדמי לוחמים". ספק אם ביטהה הכותרת את המסדר העיקרי של הגאנום, שנמשך כשבטים, ובו קרא בגין לממשלה לדוחות את תוכנית הרוון ברנדוט, המתווך שMOVEDה מטעם האו"ם לסיטם את המלחמה, ו"לפער לשחרור המולדת כלוח", קרי: לכבות את ארץ ישראל השלמה משני עברי הירדן. לדעת בגין באותו זמן, החלטת החקיקה של האו"ם מ-29 בנובמבר 1947 בטלה ויש להתכוון להשמדת שחרור המולדת. מסר זה דוחה אמנים בגוף הכתבה, אך העורך העדרף להבליט בכתורת דוקא את מסר הלגיטימציה של המתחתרת, בהיותו נושא מרכזי בפעולות הפליטית ובתודעה העצמית של חבריו התנועה החדשה.

מיומו הראשון כמניגג מפלגה טיפול בגין רעיון האלטרנטיביה לשפטון מפא"י. הלגיטימציה של האלטרנטיביה נבנתה על ידי דה לגיטימציה של השלטון הקרים, ומגמה כפולה זו ניכרת בפוליטיציסטייה של בגין ובגאנומו. אופייני הנאום שנשא עם שובו מסיר בארצאות הברית ולקראת הבתיות לאסיפה המכוננת: תנועת החירות, אמר, "חולכת למכח הבתיות כדי לשרש מוסודה את המשטר הטוטליטרי". אצל, הויסף, "גירש את הבריטים מהארץ", והמאבק לא סיתיים עד שחרור "הארץ כלוח". כעבור מימי אחדים הבטיח למאיינזו: "במטאטא ברזל נתטא אט טומאת השתיות הפרוטקציונייסטייה במדינתנו". סגן זה אפין את דבריו, ומילא את אופן הבעת הדברים מעיל דפי חירות. את מפא"י בקש להזות עם שיחות, ואת בן גוריון כינה "ראש מפא"י". את מפלגותו הצביע לא רק כאלטרנטיביה מוסדרת אלא גם כאלטרנטיביה מוסרית. "שינוי המשטר היישן - זה תפkidנו", שהרוי "במידונות הפנים של מפא"י" שולט האגראוף ושליטן מפא"י מהווה סכנה לחירות הארץ". העתון הביא תמליל דבריו של בגין בשידורי תומנות הבתיות ברדיו. הוא הצביע אלטרנטיביה בכל המישורים - במדיניות החוץ והbijthon של ליטו זומת פרטיטיה, בחקיקה (כינון חוקה המולדת), בכלכלה (עיפוי יוזמת פרטיטיה), במשפט (עיפוי יוזמת פרטיטיה) לישראל), חינוך מלכתי אחיד, וגם "ביטול ההפליה העדרית ונגע הפרו-תקציזונים". כך הוסיף את הממד העדרתי כמרכיב בדה לגיטימיזציה של "המשטר היישן" - כיוני שהוא שלעצמו דה לגיטימיזינוי בעליל. מיד כשנודעו תוצאות הבחירות הגיע בגין את מפלגותו באופוזיציה, ובמאמר בעיתון חרוט הסביר את ערכה של אופוזיציה במשטר דמוקרטי: היא "אחד הגיגלים שעלייהם נשענת עגלת המדינה", פטורה מאיוריות למשטי המשלה אך "שותפה לנורול המדינה", מפלה את המחבטה המדינית ומעלה עיונות אלטרנטיביים למדיניות הממשלה (4.2.49).

חרות שיקף את הקו האופוזיציוני של בגין, לא רק על ידי הבאת דבריו לקוראים אלא גם על ידי אימוץ התמטיקה והמיןוח האופייניים שלו. בראשית 1952, כשהעירכו הפגנות נגד המשא ומתן בין ישראל לגרמניה על קבלת שלומים, יצא העיתון בכותרת זיכור את אשר עשה عملקי והודיע על נאומי בגין וחבריו לסייע מילא את דפי. בכנסת העלה בגין כמה פעמים את התביעה להכריו על ירושלים כבירת ישראל והעתון ציטט את הנאומים וחור על הדברים גם במאמרם של עצמו. כך גם ברגע למדיניות הצנע הכללי, שאotta הגידר

פעילותם של בגין, ואין לנתק עובדה זו מתחילה התקראות למפלגת הליברלית והקמת ג'יל. בגין המשיך במסע נגד המדיניות הגדרנית במצרים, אך כטון מאופק הרבה יותר. באזני קהל אלףים בירושלים אמר שעיל אף המשך פיתוח כל-נסיך מנצרים בעורף המודענים הגרניטים אין למצרים ולשאר מדינות ערב כל-סיכוי לגבור על ישראל (27.5.64). גיליאנו האחרון האחרון של חרות הופיע ב- 31 בדצמבר 1965 ובגין כתוב אמר על תפוקתו של עתון מפלגתי. הוא אהה ערך רב בקיים של עתונים המציגים ורמים פוליטיים ושלל את הדעה שעתונים כאלה מיותרים. הוא ציין שהעתון ליווה את התנועה "בתוקפת המUPER מהתורת משחררת למדינה חופשית" וזאת בזמן שהממשלה "התנכלה למשפחות החללים ולנכדים". כך גם המאמר האחרון של בגין בביטאון התנועה שימש לצרכי לגיטימציה עצמית בשם מלחמת המותה מונה ולדה לגיטימציה של שלטון מפא"י-המערך מונה, בשם אותו ערך לאומי עצמו.

אלוי ביזור והראל ושרת החוץ גולדה מאיר) חילוקים על דעתו בעניין זה חינוי. בן גוריון לא טמן ידו בצלחת; באחד הדיונים בכנסת טען שבגין וחבירו "פיארו ושיבו את שמו של היטלר", ובתגובה אמר בגין שבן גוריון הוא "הראשון שעשה הסכם עם היטלר" וכינה אותו "מלשן, מסית ועוצר ישראל" (14.5.63). הוא חזר על הדברים למחרת היום וטען שבן גוריון תבע בשנת 1935 "יחסים טובים" עם גרמניה הנאצית (16.5.63), ולדברי כתוב בלתי מזווהה של חירות דברים אלה חוללו הפתעה: "חברי מפא'" עצם הופטו מגילויו של חבר הכנסת בגין על הוצאות בן-גוריון" (16.5.63). "באני ראש מפא'" ומלחכי פנקטו כתוב בגין במאמר פובליציסטי שדברי בן גוריון גורמים להכחשת השואה; מלחכי פנקטו הפכו אותו לערין והאפויזה לא תשתקן (24.5.63). הרה לגיטימציה ההידית הגיעה לשיאה ערב פרישתו של בן-גוריון מתפקידו לעתון תרבות עד סגירתו עמדו ענייני פנים במרכזה בשנותים שנתרו לעתון תרבות עד סגירתו עמדו ענייני פנים במרכזה

ילדים הטלוויזיה

דפנה למש, גדול עם הטלוויזיה: המסקן הקטן בחיקם של ילדים ובני נוער, האוניברסיטה הפתוחה תל-אביב 2002.

॥॥॥ פָּה

התعلלו ב- 1994 ביליה בת-גילם בעקבות צפיה בסדרות אלימות המשודרות בתוכניות ילדים; דניאל סטרלינג בן- 25 מארצות הברית טען ב- 1994 כי בעקבות צפיה בסרט "דריין עם ערפן" הוא דקר את חברתו ושתה את דמותה; נער אמריקני ממדינת ג'ורג'יה רצח ב- 1995 את אביו ואמו בעקבות צפיה בסרט "רוצחים מלידה" (מיורה שלishi תוך עשרה ימים); ילד בן תשע מטהילנד ניסה להקטוב ב- 1995 את הקורבן בתוכנית המתוח הסינית "השופט פאו". הילך, שגילם את הקורבן נשלה לעמוד התליליה, כרך חבל סכיב צוארו, איבד את שיווי משקלו ונחנק למוות. לא מומלץ לספר את הנסיבות האלה לילדים לפני השינה.

בספרה התלוצזילאי גדול עם הטלוויזיה, למש מבקשת לחשוף את מרכיבתו של הדין במתוך טלוויזיה עם ילדים ועבור ילדים ולא רק על ילדים ולהתיחס לנושאים הרבים שנחקרו, לתפישות התיאוריות המגוונות שתרמו לדין ולשיטות המחקר הרבות שעיצבו את אופיו של תחום הדעת הרב תרומי הזה. הספר עוסק במערכות היחסים המורכבות בין המסקן הקטן ובין ילדים ובני נוער; מקומה של הטלוויזיה במרחב המשפחתי, התפתחות האבחנה בין דמיון ומיציאות, שיפוט מוסרי וילדים, טלוויזיה כמעוררת חרדות, השפעת הטלוויזיה על האלים, השפעות הפרטום, מגדר ומיניות, הבנית הסכטן והשראי-ערבי ודמות הערבי בקרב מתבגרים בישראל, גלובליזציה ותרבות הנערים, בית הספר והטלוויזיה, שפה מילולית ולמידה מטלויזיה חינוכית.

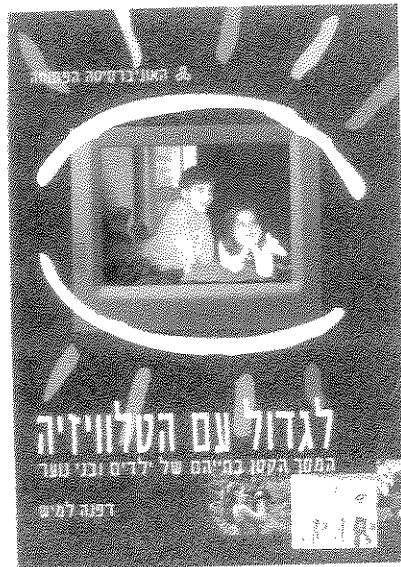
שמעת על דונטלו, רפאל וליאונרד? בטח, אלה צבי הנינגה!

קראת את הספר של זיל וREN "מסביב לעולם בזמנים יום"? ראיתי את הסרטן!

וזה לרוקד שוב צדיק כתמר? אתה לא רואה שאתה שוב מסתיר לי את הטלוויזיה?

הדיalogים האלה מעידים על המשקל הרב שתופת הטלוויזיה בחיקם של האתינים האינטלקטואליים שלי. אספי בן השלוש וחצי, לדוגמה, מיקם את כוותת הפה הזכובה הענקית שלו במרקח של פhort מטטר וחצי מהמסך. על מנת לאיגע לאושר המושלם, הוא משתרע על גבו, יונק בשקייה תה צמחים קר מבוקבוק פלטטי וובאה בערוץ הוּפְאָה או בקמלות הטلطאכין, ואכבי לאחומו יסמינקי-מינקי בת השנה אם תחול תחתיו ותרחיב עוז להפריע לו להתענג מטינקי-וּוִינקי.

מדובר בהשפעות מתחנות למדי של הטלוויזיה לעומת הרגמות המפחידות שambiliah דפנה למש (עמ' 170) להשפעת האלים הטלויזיונית על כמה צפחים צעירים שהתלהכו קצת יותר מדי; ילד בן 7 מפתח-תקופה נפל ב- 1995 מרפסת דירה ושבר את עמוד השדרה במהלך ניסיון כושל להקוף את סופרמן; ילדים נורגים בני חמישה

ובני נוער. החלוקה לפקרים, תהי פרקים וסעיפים משנה קצרים, כמו גם היבילוגרפיות הנפרדות החומריות כל אחת מיחידות הלימוד מסיעות לתלמידים/ות ולמי שמתעניינים/ות במחקר טלויזיה וילדים לנוטות ביעילות באזקיינז המשקירה. הטקסט מלווה בתמונות חביבות (חבל שאין צבעוניות) ויש גם איורים. קרייטוריה פחות-מצוילת של אבג'ר בן (עמ' 293) מתארת אדם שוחר בחתונות לבנים ותרבוש לבן בלבד לגופו המתיצב בפנוי פקיד ההגירה ומתגאה כי הוא מכיר בעל-פה את העלילה של "היפים והאמיצים". הפקיד הלבן שואל אותו, "ומה אתה יודע על אמדרייה?", שאר האירורים בספר דוווק מאצליהם להציג בלי להעליך: מכשפה מתרצת מהטלזיה ומפחידה את צופה הטלוויזיה העיר (עמ' 140), דוב אמיתי מתגלח כפוחות מתתקתקampo הדוב המצויר (עמ' 127) ואפילו צייר קומיקס של דמות נשית מהסדרה בטמן (עמ' 276) במסיכת שחורת, בגוף צמוד, כפפות שחורות, מגפי עור ושוט מוכן לפעולה...

בדוגמתם, בנויגוד למיעוטים חברתיים ואתניים אחרים, ולפיכך הם מתקשים למצוות מודלים לחיקוי והזדהות, הן במקרה החברתי והן בתרבות הפופולרית.

לגדול עם הטעייה, חיבור מكيف שנכתב בעקבות ספרי לימוד בנושאי תקשורת מהקרים אקדמיים רבים מגוונים של למש, מציע לסטודנטים וות כאוניברסיטה הפתוחה פרטפקטיביה רתבה מאוד על היחסים בין המסלולן וחילום של ילדיים

כמי שחויק יציגים אלטרנטיביים של תשואה וミニות בקולונע ובטלזיה, מיהרתי לתמוך בדיון של למש על השפעות הטלזיה על התנהגות מינית ויציבות המיניות. בתת הטעיף המוקדש להשפעת הצעיה בפוגנוגרפיה ("עמ' 216-218), היא מצינת כי השפעותיה של צדricht פרגנוגרפיה על אוכלוסייה ילדים ובוגרים נוער כמעט שלא נבדקן, ואף שואלה את הקוראים, מהם הקשיים המתודולוגיים והאתאטיים הכרוכים ביציאו מחקר מסווג זה, והאם וכיצד ניתן לפתרור אותם. למש מתיחסת להבחנה בין פרגנוגרפיה "רכה" ו"קשה" וכן לביקורת פמיניסטית ואנטיגזונית. היא מוסיפה כי העדויות המצביעות מצביעות בשיטתיות על קיומו של קשר חיוויי לגבי השפעות לטוחה قادر של פרגנוגרפיה אלימה, אך קשה לוגיע למסקנות חד משמעיות ונוספות. מתחת הצלום של נער שחור מניך נערלה לבנה בזרועותיו המטוסקות ומנשק אותה מופיע הכתוב: "הטלזיה מציצה כנורמות חברתיות את הנערדים, האיגנטיות, ההטרוסקסואליות והdomיננטיות הגברית" ("עמ' 218). יחסים איבטימיים בין-גendersים עדין פחות נורמטיביים במיניסטרים הטלזיאניינו.

למייש מצינית בהגינות כי כמו בנוסח האלים, גם בתחום הפורנוגרפיה הספרות המקראית גדרשה ממצאים סותרים, התנגדויות בין אסכולות מחקריות, קבוצות לחוץ אידאולוגיות, פסיקות משפטיות ואפילו התרבות של בני מוחוקקים במדיניות דמוקרטיות שונות. בהקשר זה, כדי לעמוד על הסכנות הצפויות לחשוף הביטוי התרבותי והאמנותי במדינת ישראל בעקבות ההגבלות על שידורי הפורנוגרפיה והארוטיקה בעבריצים הכהבים והלוויין, האבלות שנדרך מכאן ניחוח מוסרני, פטוני ופורטני לא עזים. כמו אוזניינו שמעת' בכנס פמיניסטי על פורנוגרפיה את אחת מיזומות החקיקה החדשה מפרגת בחום לעסקני-ש"ס שחברו להצעת החוק שלם.

למייש מציאות בין השאר ניתוח מענין ומורכב של המשמעויות המגדירות והפמיניסטיות של להקת ה"ספיט גידול" הבריטית משנות ה-90 ואף מתייחסת בחוויב למפגש בין תלויותיה, הבניית והות מגדרית ומיניות אוניברסלית לבנין הות הומוסקסואליות ולסביות. בהסתמך על חוקרים נחשבים בתחום זה כמו Michelle A. Wolf ו-Alfred P. Kielwasser, מתבגרים הומואים ומתבגרות לסביות אינם מוקפים באחרים